
“Research, however, suggests that the actual outcome in most cases of intimate partner violence is a dismissal, and use of out-of-court settlements is high. This seems to be the result of attitudes espoused by prosecution services that alternatives to criminal proceedings can be more effective than traditional court hearings because victims often retract their statements and professionals are often better able to give a balanced view of the situation than victims. Effectively, this results in the decriminalization of domestic violence and denies the victim a voice in the proceedings and the opportunity to claim their rights as victims.

This has a bearing on the situation of children who have witnessed or experienced domestic violence in the Netherlands. While this is generally recognized as child abuse and should be taken into account in custody decisions, there are no guidelines on how to take into account domestic violence targeted at the mother/victim in the decision-making process. Parental plans must be drawn up ahead of the divorce procedure in order to reach mutually acceptable decisions about the children, including where the relationship was marred by domestic violence. Family courts frequently take the view that the violence ends after separation and hence opt for joint custody. The report thus points to the need to take past behaviour into account and step up efforts to uphold the safety and wellbeing of children when determining custody and visitation rights” (p. 7-8)

Onderzoek wijst echter uit dat de feitelijke uitkomst in de meeste aangiftes van intiem partnergeweld een sepot is, en dat het gebruik van buitengerechtelijke schikkingen hoog is. Dit lijkt het resultaat te zijn van de opvatting van het openbaar ministerie dat alternatieven voor een strafrechtelijke procedure effectiever kunnen zijn dan de traditionele rechtszittingen, omdat slachtoffers vaak hun verklaringen intrekken en professionals vaak beter in staat zijn een evenwichtig beeld van de situatie te geven dan slachtoffers. Dit resulteert in de decriminalisering van huiselijk geweld en ontzegt het slachtoffer een stem in de procedure en de mogelijkheid om zijn of haar rechten als slachtoffer op te eisen.

Dit heeft gevolgen voor de situatie van kinderen die in Nederland getuige zijn geweest van huiselijk geweld of dit hebben meegemaakt. Hoewel dit algemeen wordt erkend als kindermisbruik en in beslissingen over omgang en gezag in aanmerking moet worden genomen, zijn er geen richtlijnen voor het in aanmerking nemen van huiselijk geweld gericht op de moeder/slachtoffer in het besluitvormingsproces. Voorafgaand aan de echtscheidingsprocedure moeten ouderschapsplannen worden opgesteld om tot wederzijds aanvaardbare beslissingen over de kinderen te komen, ook als de relatie is beschadigd door huiselijk geweld. Familierechtbanken zijn vaak van mening dat het geweld eindigt na de scheiding en kiezen daarom voor gezamenlijk gezag. In dit rapport wordt dan ook gewezen op de noodzaak om rekening te houden met het gedrag in het verleden en om meer inspanningen te leveren om de veiligheid en het welzijn van de kinderen te waarborgen bij het bepalen van het gezagsrecht en het bezoekrecht.

“Until 2015, Dutch policy on domestic violence was based on a firm understanding of the gendered dynamic of domestic violence and violence against women. Following the “gender scan” of 2013 on domestic violence, a gender toolkit was developed to ensure the gendered nature of domestic violence was properly and adequately taken into account and a range of instructions, guides and factsheets made available to the authorities. Since 2015, a gender-neutral approach has been adopted (see below, Article 6) resulting, unfortunately, in the removal of this focus and an increasing emphasis on all forms of violence in close (dependency) relationships.”(p. 12)

Tot 2015 was het Nederlandse beleid ten aanzien van huiselijk geweld gebaseerd op een goed begrip van de genderdynamiek van huiselijk geweld en geweld tegen vrouwen. Naar aanleiding van de "genderscan" van 2013 over huiselijk geweld is een gendertoolkit ontwikkeld om ervoor te zorgen dat goed en adequaat rekening wordt gehouden met het genderaspect van huiselijk geweld en is een reeks instructies, handleidingen en informatiebladen ter beschikking van de autoriteiten gesteld. Sinds 2015 is gekozen voor een gender neutrale aanpak (zie hieronder, artikel 6), wat helaas heeft geleid tot het wegvallen van deze focus en een toenemende nadruk op alle vormen van geweld in nauwe (afhankelijkheids)relaties.

“GREVIO strongly encourages the Dutch authorities to ensure that all policy and legislative measures taken in implementation of the Istanbul Convention reflect more clearly the notion that violence against women – within and outside of dependency relationships – is gender-based violence directed against women because they are women or that affects them disproportionately.” (dikgedrukt, p. 12)

GREVIO moedigt de Nederlandse autoriteiten ten zeerste aan ervoor te zorgen dat alle beleids- en wetgevingsmaatregelen die ter uitvoering van de Istanbul Conventie worden genomen, duidelijker het idee weerspiegelen dat geweld tegen vrouwen - binnen en buiten afhankelijkheidsrelaties – gender gerelateerd geweld is gericht tegen vrouwen omdat ze vrouw zijn of omdat het hen onevenredig zwaar treft.

“Despite important strides made towards equality between women and men, violence against women continues to affect women in the Netherlands. Forty-five per cent of women have reported experiencing physical and/or sexual violence at least once since the age of 15. At the societal level, violence against women costs the Netherlands an estimated EUR 7.5 billion per year through lost economic output, service provision and personal costs.” (p. 13)

Ondanks de belangrijke stappen die zijn gezet in de richting van gelijkheid tussen vrouwen en mannen, blijft geweld tegen vrouwen in Nederland vrouwen treffen. Vijfenveertig procent van de vrouwen heeft sinds hun 15e jaar minstens één keer melding gemaakt van fysiek en/of seksueel geweld. Op maatschappelijk niveau kost geweld tegen vrouwen Nederland naar schatting 7,5 miljard euro per jaar door gederfde economische productie, dienstverlening en persoonlijke kosten.

“GREVIO is concerned that there is a tendency towards a culturalization of violence where violence directed at black, migrant and refugee women and other harmful practices is seen as a cultural problem requiring a gender and culture-sensitive approach but that the response to violence in white, non-migrant communities is gender-neutral. (...) The approach also fails to recognize the role that traditional gender roles and structural imbalances in power between men and women play in violence against white, non-migrant women.” (p. 13)

GREVIO is bezorgd dat er een tendens is naar een culturalisering van geweld waarbij geweld tegen zwarte, migranten- en vluchtelingenvrouwen en andere schadelijke praktijken wordt gezien als een cultureel probleem dat een gender- en cultuurgevoelige aanpak vereist, maar dat het antwoord op geweld in blanke, niet-migrantengemeenschappen genderneutraal is. (...) De aanpak gaat ook voorbij aan de rol die traditionele genderrollen en structurele machtsverhoudingen tussen mannen en vrouwen spelen bij geweld tegen blanke, niet-migrerende vrouwen.

“GREVIO urges the Dutch authorities to review the gender-neutral approach and implement the gender analysis of legislation and policy and ensure all policies relating to combating violence against women and domestic violence are gender-sensitive, based on a gendered understanding of violence against women and domestic violence, and to promote and effectively implement policies of equality between women and men and the empowerment of women.” (dikgedrukt, p. 15)

GREVIO dringt er bij de Nederlandse autoriteiten op aan de gender neutrale aanpak te herzien en de genderanalyse van wetgeving en beleid uit te voeren, en ervoor te zorgen dat alle beleidsmaatregelen ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld gendersensitief zijn, gebaseerd op een gender gerelateerd begrip van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, en het beleid inzake de gelijkheid van vrouwen en mannen en de empowerment van vrouwen te bevorderen en doeltreffend uit te voeren.

"GREVIO recalls the obligation to ensure a holistic and coordinated approach to all forms of violence covered by the Istanbul Convention, in the public and private sphere. This requires addressing the structural issues affecting all victims and the specific gendered nature of such violence. Failure to do so may prevent recognition of the broader perspective on the different manifestations of violence against women and might also serve to perpetuate stereotypes."(p.17)

GREVIO herinnert aan de verplichting om te zorgen voor een holistische en gecoördineerde aanpak van alle vormen van geweld die onder de Istanbul Conventie vallen, zowel in de openbare als in de particuliere sfeer. Dit vereist dat de structurele problemen waarmee alle slachtoffers te maken hebben en het specifieke karakter van dit geweld worden aangepakt. Als dit niet gebeurt, kan dit de erkenning van het bredere perspectief op de verschillende vormen van geweld tegen vrouwen in de weg staan en kan dit ook leiden tot het voortbestaan van stereotypen.

"GREVIO was particularly concerned that it is not mandatory for Safe Home professionals to receive gender-specific training." (p. 26)

GREVIO was met name bezorgd over het feit dat het niet verplicht is voor professionals van Veilig Thuis om een genderspecifieke scholing te krijgen".

"GREVIO strongly encourages the Dutch authorities to introduce systematic, mandatory and gender-specific initial and in-service training on all forms of violence against women and domestic violence for all relevant professionals working with women and children who are victims of violence, including professionals covered by the Reporting Code Act, Safe Home and case workers, decision-makers and interpreters in the immigration service. Such training should:

- i) be based on clear protocols and guidelines that set the standards staff are expected to follow in their respective fields;*
- ii) ensure knowledge of the particular characteristics and needs of different vulnerable groups, the impact of multiple discrimination and how to avoid secondary traumatization and discrimination on any ground." (dikgedrukt, p. 27)*

GREVIO moedigt de Nederlandse autoriteiten sterk aan om systematische, verplichte en genderspecifieke basis- en bijscholingscursussen over alle vormen van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld in te voeren voor alle relevante professionals die werken met vrouwen en kinderen die het slachtoffer zijn van geweld, met inbegrip van professionals die onder de wet op de meldingscode vallen, Veilig Thuis, gezinsmanagers, besluitvormers en tolken in de immigratiedienst. Een dergelijke opleiding zou:

i) gebaseerd moeten zijn op duidelijke protocollen en richtlijnen die de normen bepalen die het personeel geacht wordt te volgen op hun respectieve gebieden;

ii) moeten zorgen voor kennis van de specifieke kenmerken en behoeften van verschillende kwetsbare groepen, de gevolgen van meervoudige discriminatie en de manier waarop secundaire traumatisering en discriminatie op welke grond dan ook kunnen worden voorkomen.

"GREVIO received repeated reports that the primary difficulty for women in the system is that domestic violence is seen as an issue between two parties rather than gender-based violence perpetrated against women. Most programs seem to operate on a gender-neutral understanding of domestic violence. GREVIO is concerned that this approach risks failing to change gender inequality, which may therefore fail to have an emancipatory effect"(p. 28)

GREVIO ontving herhaaldelijk berichten dat de grootste moeilijkheid voor vrouwen in het systeem is dat huiselijk geweld wordt gezien als een kwestie tussen twee partijen in plaats van gender gerelateerd geweld tegen vrouwen. De meeste programma's lijken te werken op basis van een genderneutraal begrip van huiselijk geweld. GREVIO vreest dat deze aanpak geen verandering brengt in de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen, waardoor deze mogelijk geen emanciperend effect heeft.

"GREVIO notes with concern that there are considerable gaps in the Dutch system of protection and support. Policies governing Safe Home programs generally lack a gendered understanding of violence against women and do not even name victims as victims and perpetrators as perpetrators, by using the language "persons directly involved". This masks not only the gender dimension, but also the violence itself and makes it difficult to focus on the human rights and safety of the victim, as the convention requires. To guarantee victims' rights requires that women experiencing violence are recognized as victims of crime."(p. 30-31)

GREVIO stelt met bezorgdheid vast dat er aanzienlijke lacunes zijn in het Nederlandse systeem van bescherming en ondersteuning. In het beleid voor de programma's van Veilig Thuis ontbreekt het in het algemeen aan een gegroepeerd begrip van geweld tegen vrouwen en worden slachtoffers niet eens slachtoffers en daders genoemd, door het gebruik van de woorden "direct betrokken personen". Dit maskeert niet alleen de genderdimensie, maar ook het geweld zelf en maakt het moeilijk om de aandacht te richten op de mensenrechten en de veiligheid van het slachtoffer, zoals het verdrag voorschrijft. Om de rechten van de slachtoffers te garanderen, moeten vrouwen die geweld ondervinden, worden erkend als slachtoffers van een misdrijf.

"GREVIO was provided with numerous examples of instances where victims have been expected to accommodate a perpetrator's behaviour or change her own behaviour and/or risk losing access to her child for "non-co-operation". In particular, many interventions by professionals from all sectors do not appear to place the rights and needs of women at their center. Attitudes and beliefs about the nature of domestic violence as an argument between two parties persist. GREVIO is concerned that this focus risks victim blaming rather than recognizing the gendered nature of the violence and the effect of the cycle of power and control. GREVIO is of the view it should be the woman who decides on the appropriate course of action in her case. GREVIO notes the Dutch authorities' indication that they intend to listen more closely to the views of women victims in the future and considers that this will bring the system closer to the principles of Article 18. However, ensuring the human rights and safety of victims requires respect for their agency and for their right to be heard and to participate in decisions concerning them, ideally while being represented by specialist support services that they trust and that represent their rights." (p. 31)

GREVIO kreeg tal van voorbeelden van gevallen waarin van slachtoffers werd verwacht dat zij het gedrag van een dader zouden aanpassen of haar eigen gedrag zouden veranderen en/of het risico zouden lopen om de toegang tot haar kind te verliezen voor "niet meewerken". Met name lijken veel interventies van professionals uit alle sectoren de rechten en behoeften van vrouwen niet centraal te stellen. Houdingen en overtuigingen over de aard van huiselijk geweld als een ruzie tussen twee partijen, blijven bestaan. GREVIO vreest dat deze focus het slachtoffer de schuld dreigt te geven in plaats van het genderspect van het geweld en het effect van de cyclus van macht en controle te erkennen. GREVIO is van mening dat het de vrouw moet zijn die beslist over de juiste handelwijze in haar geval. GREVIO neemt er nota van dat de Nederlandse autoriteiten aangeven dat zij van plan zijn in de toekomst beter te

luisteren naar de standpunten van vrouwelijke slachtoffers en is van mening dat dit het systeem dichter bij de beginselen van artikel 18 zal brengen. Het waarborgen van de mensenrechten en de veiligheid van slachtoffers vereist echter respect voor hun keuzevrijheid en voor hun recht om te worden gehoord en deel te nemen aan beslissingen die betrekking hebben op hen, idealiter vertegenwoordigd door gespecialiseerde hulpverleningsdiensten die zij vertrouwen en die hun rechten vertegenwoordigen.

“GREVIO is concerned that the merging of child protection and support for domestic violence may work against women in abusive relationships who have children with the abuser. Without a clearly gendered approach that recognizes women as victims, Safe Home professionals may offer solutions that do not always respect the right of children to seek safety with the non-abusive parent, i.e. their mother” (p. 33)

GREVIO vreest dat het samenvoegen van de jeugdbescherming en de ondersteuning bij huiselijk geweld vrouwen in gewelddadige relaties die kinderen hebben met de mishandelaar kan benadelen. Zonder een duidelijke genderbenadering die vrouwen als slachtoffer erkent, kunnen professionals van Veilig Thuis oplossingen bieden die het recht van kinderen om veiligheid te zoeken bij de niet-mishandelende ouder, d.w.z. hun moeder, niet altijd respecteren.

“According to NGO reports, women victims of violence frequently reported that perpetrators were granted custody based on the attitude that “if two fight, both are guilty”. Such an approach can make it difficult for victims to be recognized as victims and to realize their rights as victims.”

Volgens rapporten van NGO's melden vrouwelijke slachtoffers van geweld vaak dat gezag werd toegekend aan de daders op basis van de houding dat "waar twee vechten, hebben twee schuld". Een dergelijke benadering kan het voor slachtoffers moeilijk maken om als slachtoffer erkend te worden en om hun rechten als slachtoffer te realiseren.

“GREVIO was informed that at local level there can be a real lack of knowledge about the gendered experiences of women victims of violence and the context of power and control. This can result in women being put under significant pressure to comply with a programme prescribed for them that may well not meet their needs and put them and their children at risk. When a woman fails to comply, she is threatened with having her children taken away and GREVIO is aware of instances where this has happened. GREVIO is very concerned that the combined consequences of a gender-neutral approach, a refusal to determine who is the perpetrator and a lack of knowledge and understanding by those with the primary task of working with the women (as opposed to the policy makers) can lead to a very real gap in protection. GREVIO is particularly concerned that overall there is a lack of victim agency in the process and decisions are made about women which they are then expected to comply with without any real choice.”(p. 34)

GREVIO werd geïnformeerd dat er op lokaal niveau een groot gebrek aan kennis kan zijn over de genderspecifieke ervaringen van vrouwelijke slachtoffers van geweld en de context van macht en controle. Dit kan ertoe leiden dat vrouwen onder grote druk worden gezet om zich te houden aan een voor hen voorgeschreven programma dat mogelijk niet aan hun behoeften voldoet en hen en hun kinderen in gevaar brengt. Wanneer een vrouw zich niet aan de regels houdt, wordt ze bedreigd met het weghalen van haar kinderen en GREVIO is op de hoogte van gevallen waarin dit is gebeurd. GREVIO is zeer bezorgd dat de gecombineerde gevolgen van een gender neutrale aanpak, een weigering om te bepalen wie de dader is en een gebrek aan kennis en begrip bij degenen die de primaire taak hebben om met de vrouwen te werken (in tegenstelling tot de beleidsmakers), kunnen leiden tot een zeer grote kloof in bescherming. GREVIO maakt zich met name zorgen over het feit dat er over het algemeen een gebrek aan

slachtofferhulp is in het proces en dat er beslissingen over vrouwen worden genomen die zij vervolgens geacht worden na te leven zonder een echte keuze te hebben.

"The Dutch authorities recognize a child witnessing or experiencing domestic violence as child abuse, which should be taken into account in custody decisions. However, there are no guidelines on how to take domestic violence targeted at the mother/victim into account in the decision-making process."(p. 43)

De Nederlandse autoriteiten erkennen het getuige zijn van of blootgesteld worden aan huiselijk geweld door kinderen, waarmee rekening moet worden gehouden bij beslissingen over gezag en omgang. Er zijn echter geen richtlijnen voor de wijze waarop bij de besluitvorming rekening moet worden gehouden met huiselijk geweld tegen de moeder/het slachtoffer.

"Before any divorce, parents have to make a "parental plan". The aim is to reach mutually acceptable decisions about the children. Mediation is not obligatory in family matters, but where the judge has to decide about the divorce, parents are referred to mediation first, including where violence and abuse has marred the relationship. GREVIO is concerned that this might amount to mandatory mediation which the convention prohibits in cases with a history of abuse.

GREVIO is particularly concerned to learn that, in practice, not only is the domestic violence not always a contraindication for joint custody and rarely taken into account but that the consequence of this is that where a woman victim of domestic violence refuses to agree to contact with the father she will sometimes lose her child. NGOs reported that it was only very rarely where any decision other than joint custody was made and the view taken in family court is that when a couple have separated this ends the violence. The child is therefore no longer a witness to violence and therefore not suffering abuse. The court therefore will not take the past behaviour of the perpetrator and thus future risk of harm as a consequence of witnessing violence into account. It was also noted that family court judges often do not even know that there is also a criminal case for domestic violence, though this is something they ought to check.

GREVIO notes with grave concern that representatives of women's support services and experts in this area consider that the child protection system as a whole puts women under severe pressure to "forget the domestic violence" and that many are warned that if they make "false accusations" their children will be taken away and told they must co-operate "in the interest of the children". GREVIO is very concerned about reports that women are easily seen as "bad mothers" if they allow children to see their stress and prejudices, and gender stereotypes often lead to child protection measures being taken to the disadvantage of the mother."(p. 43)

Voor elke echtscheiding moeten de ouders een "ouderschapsplan" maken. Het doel is om tot wederzijds aanvaardbare beslissingen over de kinderen te komen. Bemiddeling is niet verplicht in familiezaken, maar waar de rechter moet beslissen over de echtscheiding, worden de ouders eerst doorverwezen naar bemiddeling, ook wanneer geweld en misbruik de relatie hebben ontworcht. GREVIO vreest dat dit kan neerkomen op een verplichte bemiddeling die volgens het verdrag verboden is in zaken met een geschiedenis van misbruik.

GREVIO is bijzonder bezorgd te vernemen dat het huiselijk geweld in de praktijk niet alleen niet altijd een contra-indicatie is voor gezamenlijk gezag en zelden in aanmerking wordt genomen, maar dat het gevolg hiervan is dat wanneer een vrouw die slachtoffer is van huiselijk geweld weigert in te stemmen met het contact met de vader, zij soms haar kind zal verliezen. NGO's melden dat het slechts zeer zelden voorkomt dat er een andere beslissing dan gezamenlijke gezag wordt genomen en dat het standpunt van de familierechtbank is dat wanneer een paar is gescheiden, dit een einde maakt aan het geweld. Het kind is dus geen getuige meer van geweld en wordt dus niet meer misbruikt. De rechtbank zal daarom geen rekening houden met het gedrag van de dader in het verleden en dus ook niet met het toekomstige risico op schade als gevolg van het getuige zijn van geweld. Ook werd opgemerkt dat de rechters van de familierechtbank vaak niet eens weten dat er ook sprake is van een strafzaak voor huiselijk geweld, hoewel ze dat wel zouden moeten controleren.

GREVIO stelt met grote bezorgdheid vast dat vertegenwoordigers van vrouwenorganisaties en deskundigen op dit gebied van mening zijn dat het kindbeschermingssysteem als geheel vrouwen onder zware druk zet om "het huiselijk geweld te vergeten" en dat velen worden gewaarschuwd dat als zij "valse beschuldigingen" uiten, hun kinderen zullen worden weggehaald en dat zij moeten meewerken "in het belang van de kinderen". GREVIO maakt zich grote zorgen over berichten dat vrouwen gemakkelijk worden gezien als "slechte moeders" als ze kinderen hun stress en vooroordelen laten zien, en genderstereotypen leiden er vaak toe dat kindbeschermingsmaatregelen worden genomen ten nadele van de moeder.

"While GREVIO fully supports the right of the child to maintain his/her ties with both parents as enshrined in Article 9, paragraph 3, of the UN Convention on the Rights of the Child, exposure to domestic violence – as a victim or witness – requires exceptions to be made in the best interest of the child. GREVIO recalls the need to ensure that the rights of access of parents to their children are not put before the child's physical, emotional and psychological safety and well-being. To adequately ensure a child's safety and well-being, behavioral change on the part of the perpetrator will be necessary in order to grant visitation rights in line with the convention."(p. 43)

Hoewel GREVIO het recht van het kind om zijn of haar banden met beide ouders te onderhouden, zoals vastgelegd in artikel 9, lid 3, van het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, volledig ondersteunt, vereist blootstelling aan huiselijk geweld - als slachtoffer of getuige - dat er uitzonderingen worden gemaakt in het belang van het kind. GREVIO herinnert eraan dat ervoor moet worden gezorgd dat het recht op toegang van ouders tot hun kinderen niet boven de fysieke, emotionele en psychologische veiligheid en het welzijn van het kind wordt gesteld. Om de veiligheid en het welzijn van het kind op adequate wijze te waarborgen, is een gedragsverandering bij de dader noodzakelijk om het bezoekrecht overeenkomstig het verdrag toe te kennen.

"GREVIO urges the Netherlands to take the necessary measures, including any required legislative amendments, to ensure that courts are under an obligation to:

- i) consider all issues relating to violence against women and domestic violence when determining custody and visitation rights;*
  - ii) ensure that the risk of witnessing future violence against a close person is recognized as the perpetrator jeopardizing the best interests of the child;*
  - iii) adopt gender-sensitive guidelines to ensure that the gender-based nature of the violence and the impact of any power imbalance in the relationship on the ability to negotiate fairly are recognized and that necessary support requirements for women victims of violence are in place in child procedures; and*
  - iv) restrict the custody and visitation rights where this is warranted to guarantee the safety and best interests of the child."*(dikgedrukt, p. 44)
-

GREVIO dringt er bij Nederland op aan de nodige maatregelen te nemen, met inbegrip van de nodige wetswijzigingen, om ervoor te zorgen dat de rechtbanken verplicht zijn:

- i) bij het bepalen van het recht op gezag en het bezoekrecht rekening te houden met alle kwesties in verband met geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld;***
- ii) ervoor te zorgen dat het risico om getuige te zijn van toekomstig geweld tegen een naaste persoon wordt erkend als iets waarmee de dader de belangen van het kind in gevaar brengt;***
- iii) genderbewuste richtlijnen aan te nemen om ervoor te zorgen dat het gender gebonden karakter van het geweld en de gevolgen van een eventuele machtsonevenwichtigheid in de relatie voor het vermogen om eerlijk te onderhandelen worden erkend en dat de noodzakelijke steunvereisten voor vrouwelijke slachtoffers van geweld in de procedures voor kinderen worden opgenomen; en***

iv) het gezags- en bezoekerrecht te beperken wanneer dit gerechtvaardigd is om de veiligheid en het belang van het kind te waarborgen

---

“GREVIO strongly encourages the Dutch authorities to ensure that offences of domestic violence are prosecuted and punished and that sanctions are effective, proportionate and dissuasive, taking into account the repeat nature of the offences and the dependency of the victims.” (p. 45)

GREVIO moedigt de Nederlandse autoriteiten ten zeerste aan ervoor te zorgen dat misdrijven van huiselijk geweld worden vervolgd en bestraft en dat de sancties doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn, rekening houdend met de recidive aard en met de afhankelijkheid van de slachtoffers.

“GREVIO strongly encourages the Dutch authorities to ensure that the presence of children is considered as an aggravating circumstance by the judiciary, together with all other aggravating circumstances listed in Article 46 of the Istanbul Convention.”(dikgedrukt, p. 49)

GREVIO moedigt de Nederlandse autoriteiten ten zeerste aan ervoor te zorgen dat de aanwezigheid van kinderen door de rechterlijke macht als een verzwarende omstandigheid wordt beschouwd [in het strafrecht], samen met alle andere verzwarende omstandigheden die in artikel 46 van de Istanbul Conventie worden opgesomd

---

“Even if many reported cases of domestic violence against women amount to minor offences only, they might form part of a pattern of more serious abuse – reported and unreported – and might be accompanied by factors that are known to cause violence to escalate, such as separation.”(p. 54)

Hoewel veel van de gemelde gevallen van huiselijk geweld tegen vrouwen slechts kleine overtredingen zijn, kunnen ze deel uitmaken van een patroon van ernstiger misbruik - gemeld en niet gemeld - en kunnen ze gepaard gaan met factoren waarvan bekend is dat ze het geweld doen escaleren, zoals een scheiding.